

אלו דין הולוקין

יג-א

ובחייבי לאוין הולו, מצינו שעל אשה אחת, שהיא פטולה מחמת שני שמות חלקיים, כגון שהיא גם אלמנה מאיש אחד, וגם גורשה מאיש אחר – חייבין עלייה, אם בא עליה כהן גדול, שתי מלכויות, משותם שני שמות [אלמנה וגורשה].

שכך אמר הכתוב בכחן גדול [ויקרא כא יד]: "אלמנה וגורשה וחלה זונה – את אלה לא יקח!"

ואזהרת "לא יקח" נסובה הэн על אלמנה, והן על גורשה, כאשר נאמרו שתי אזהרות חוליקות, המחייבות מלכوت, כל אחת בפני עצמה.

אך כהן הבא על אשה שהיא גם גורשה וגם חולוצה [מהיבם] – אין חייב עליה מלכות אלא משותם אזהרה אחת בלבד, על עבירות גורשה לכחן, ולא על חולוצה, לפי שאיסור חולוצה לכחן אינו אלא איסור דרבנן הנלמד, כאשר מרכיבי הכתוב בגורשה, וכן במסכתא, מחייב המלכות נחשבת החולוצה כגורשה.⁽²⁾

ג. לאוין הנוגעים לאייסורי אכילה, ולענין קדשים.

התמא שאכל את בשר הקודש [קרבן].

וכן אדם הבא אל המקדש כשהוא טמא.

ויש חידוש בדבר, שעל אף שעונשם הוא כרת, ואין מענישים אדם בשני עונשים על מעשה אחד, בכל זאת לוקים הם על עבירות הלאו, כיוון שיש להם אפשרות לחזור בתשובה ולהפטר מעונש הכרת. ואלו הם:

הבא על אהותו, והבא על אהות אביו, והבא על אהות אמו, והבא על אהות אשתו, והבא על אשת אחיו, והבא על אשת אח אביו, והבא על הנדה.

ב. חייבי לאוין שהם פסולין קhalb או פסולין כהונה.

והחידוש בהם הוא, שלפעמים לוקים שתי מלכויות על מעשה אחד באשה אחת.

ואלו הם, לפי סדר חומרת פסולים:

אלמנה – האסורה רק לכחן גדול.

גורשה וחולוצה – האסורות אפילו להנדה.

ממזרת, ונtinyה [מהגביעונים], שהtagירו בערמה ביום יהושע, ואסורין בלאו של "לא תתחנן בם", כדי שבעת האומות בארץ ישראל] – האסורות אפילו לישראל.

וכמו כן אשה שהיה בת ישראל – אסור לה להנsha לנtinyין ולמזרת.

אייסור דרבנן, הנלמד מרכיבי הכתוב: שנאמר בכחן הדירוט "וואה גורשה מאישה לא יקחו", ודרשו חכמים מתוספת האות "וַיְיָ" במליה "וואשה" לאסoor גם חולוצה לכחן. אך הלימוד הזה הוא רק בגדר של "asmachta" מהפסקוק, לאיסור דרבנן בלבד [קידושין עח א].

הרבה חייבי לאוין שלוקים, אך לא נמננו כאן מחמת פשיטותם.

והרמב"ם [בפרק י"ט מהלכות סנהדרין] מנה מאתים ושבע לאוין שלוקין עליהם, ומהם כ"א לאוין של חייבי כריותות.

2. אייסור חולוצה לכחן אינו מן התורה, אלא הוא